

DÜNYA VE ÂHİRET DENGESİ

Eûzubillahimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdülillahi rabbilâlemin ve'l-âkibetü li'l-müttekîn. Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn.

İ'lemû eyyühe'l-ihvân enne efdale'l-kitâbi kitâbullah ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şerra'l-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin fi'n-nâri. Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve sellem ennehû kâle:

a. Ticarete Adalet ve Sorumluluk

إِحْتَاطُوا لِأَهْلِ الْأَمْوَالِ فِي الْوَاطِئَةِ
وَالْمُعَامَلَةِ وَالنَّوَائِبِ وَمَا وَجَبَ فِي التَّمْرِ
مِنَ الْحَقِّ

İhtâtû li-ehli'l-emvâli fi'l-vâtieti ve'l-mü'âmeleti ve'n-nevâibi vemâ vecebe fi't-temri mine'l-hakki.

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl.

Bu zekât toplayanların zekât alacakları adamlardan, bhusus hayvanat hakkında...

Efendimiz onlara ihtiyatı tavsiye buyuruyor. Yani alacağınız hayvanlar, sürünün iyi hayvanları olmasın. Kötü hayvanı olmadığı gibi, iyi hayvanlarını adamın elinden seçip, öşür alıyoruz diyerekten almayın.

Bu da bir tembih.

b. Sağlık İçin Hacamat Tavsiyesi

اِحْتَجِمُوا لِخَمْسِ عَشْرَةَ اَوْ لِسَبْعِ عَشْرَةَ
اَوْ لِتِسْعِ عَشْرَةَ اَوْ اِحْدَى وَعِشْرِينَ
لَا يَتَبَيَّغُ بِكُمْ الدَّمُ فَيَقْتُلَكُمْ

İhtecimû li-hamsi aşrate ev li-seb'i aşrate ev li-tis'a aşrate ev ihdâ ve 'işrîne lâ yetebey-yağ bikümü'd-demü fe-yaktüleküm.

Bu kan aldırma hususunda Efendimiz *sal-lallahu aleyhi ve sellem*'in buyruklarıdır ki:

Kan aldırma (hacamat) gelişigüzel olmaz. Bir kere onun günlerini tahdit buyurur:

On beş, on yedi, on dokuz, yirmi bir günlerine, tek olan bu günlere denk gelen günlerde, bunlar da mesela pazartesi, perşembeye gelirse daha iyi olur diyerekten başka yerde günlerini de beyan eder. Yani gelişigüzel mesela işte istediğiniz zamanda kan aldırarak, belki bir zaruret olursa başka da zaruret olmadan böyle gelişigüzel aldırarak doğru bir şey değildir. Çünkü bize tahdit olunan bu günlerde alınanlar da şifa (var). Öyle gelişigüzel günlerde alınanlarda ise bu şifa bulunmaz.

Sonra bir de *lâ yetebeyyağu* diyor. Yani kan aldırmanın iki türlü şeysi var. Birisi kanı aldırırsın böyle gelişigüzel günde, o gün kan durmayıverir. Durduramazsın, galeyanlı bir hale gelir.

Fe-yektüleküm. Ölümünüze sebep olur. Veyahut bir de var, kanı aldırılmamak suretiyle kan vücudunuzda bir hastalık yapar.

Ne diyorlardır, damar sertliği bilmem nelerden. Onun için bugünlerde... Fakat bunu ben

söyledim de, bu Arabistan için sıcak memleketlerdedir. Bu memleketlerde ise doktorların tavsiyesine müracaat edilerekten yapmalı, demiş ihtiyaç nispetinde.

Fakat bizim Hocaefendi, onlar maşallah her sene iki kardeş muntazaman olurlar. Zayıf halleridir ama, ille o sünneti yerine getirmeye çalışırlar, sünnet olaraktan.

اِحْتَجَّتِ الْجَنَّةُ وَالنَّارُ فَقَالَتْ الْجَنَّةُ:

يَدْخُلُنِي الضُّعَفَاءُ وَالْمَسَاكِينُ وَقَالَتِ النَّارُ:

يَدْخُلُنِي الْجَبَّارُونَ وَالْمُتَكَبِّرُونَ

فَقَالَ اللَّهُ لِلنَّارِ:

أَنْتِ عَذَابِي أَنْتَقِمُ بِكَ مِنْ شِئْتِ

وَقَالَ لِلْجَنَّةِ: أَنْتِ رَحِمَتِي أَرْحَمُ بِكَ

مَنْ شِئْتُ وَلِكُلِّ وَاحِدَةٍ مِنْكُمَا مَلَأُهَا

c. Cennet Rahmet, Cehennem Azaptır

İhtecceti'l-cennetü ve'n-nâru fe-kâleti'l-cennetü yedhuluniye'd-du'afâü ve'l-mesâkînü ve kâleti'n-nâru yedhuluniye'l-cebbârûne ve'l-mütekebbirûne. Ve kâlellaâhu li'n-nâri:

Enti azâbî entekîmü bi-ki mimmen şî'tü. Ve kâle li'l-cenneti: Enti rahmetî erhaü bi-ki men şî'tü. Ve li-küllî vâhidetin minkümâ milûhâ.

Cennet ile cehennem hâl diliyle konuşmaları...

Yani bugün mevcudâtta her şeyin bir konuşma tarzı var. Mesela tavuk tavukla konuşur, kedi kediyle konuşur, köpek köpeklerle kendilerinin hallerini birbirlerine ifade edecek bir tarz-ı tekellümleri var, her mahlukta.

Nebatât kısmında da var bu. Nebatâtta da var. Mâdeniyatta da var. Onların bir tekellüm imkanları, kabiliyeti de var.

Mesela bir devenin Resûl-i Ekrem'e gelip de deveciden şikayet edişi var:

Geldi, deve dedi ki:

“Beni bu adam gençliğinde bu zamana kadar kullandı. Su taşıttı, şunu yaptı, bunu yaptı. Şimdi ihtiyarladım, beni kesmeye kalktı” diyerekten şikayete geldi.

Efendimiz de *sallallahu aleyhi ve sellem* sahibinden;

“Deveyi sat bana” dedi.

Aldı ve onu serbest bıraktı.

“Bu kadar zaman bunu kullanmışsın. İşte bak, senden böyle şikayet ediyor.”

“Şimdiye kadar beni kullandı, faydalandı, şimdi de kesmeye karar vermiş” diye şikayete geliyor.

Demek ki bir konuşma tarzı var o hayvanlarda. Mesela geyiklerin Efendimiz'e gelip şikayet halleri var. Taşların Efendimiz'e selam (halleri) var. Ağaçların Efendimiz'e, “*es-selâmü aleyke yâ Resûlullah*” deyişleri var. Demek ki mevcudatta tekellüm var ama, bizde o tekellümü idrak kabiliyetimiz yok. Kabiliyet herkeste ayrı ayrı.

Sivrisineğin, ufacık bir sivrisinektir. Fakat o kadar yüksek bir hissi var ki daha elini kıvıldatmadan o sana geleceğini anlıyor, oradan fırlayıp kaçıyor. O hissi ona vermiş. Biz o hissi henüz göremiyoruz. Görüşler de böyledir. Hepsi böyledir.

Binâenlaeyh cennet ile cehennemin de şimdi birbirlerine bir konuşmaları var. Hatta

bu cennet ile cehennem hâdiseleri geniş bir hâdise. Mesela ehl-i cennette olan insan, cehennemdeki kardeşinin ziyaretine gidiyor. Cehennem yanıyor, yanıyor içindekiler de. Fakat o arada bir tekellüm de var.

Diyor ki:

“Sen niye cehenneme girdin?”

Soruyor ona.

“Biz beraberdik, komşuyduk birbirimizle.”

Tanıyor birbirini. Soruyor:

“Sen niçin cehenneme girdin?”

O da anlatıyor cehenneme niçin girdiğini.

Demek ki bu akılların, havsalaların dışında bir hâdise. Binâenlaeyh bugün cennetle cehennemin de kendi kendilerine bir konuşma durumları var, onu anlayanlar anlıyor.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* bize şimdi onu haber veriyor.

Diyor ki:

İhtecceti'l-cennetü ve'n-nâru. Cennet ile cehennem birbirleriyle hüccetleşıyorlar, karşı karşıya görüşme yapıyorlar.

Fe-kâleti'l-cennetü. Cennet diyor ki:

Yedhulüniye'd-du'afâü ve'l-mesâkînü.
“Bana duafâ ile mesâkin girecek. Ben bunlarla iftihar ediyorum” diyor. Bana makar olacak, benim içimde kararlaşacak, iskan olacak insanlar zuafâ ile mesâkin. Manalı bir söz ha! Cennet diyor, cennet bunları seçiyor içinden, bunlar bende barınacaklar, bunun için sana iftihar ediyorum ey cehennem, diyor.

Ve kâleti'n-nâru. Cehennem de diyor ki şimdi:

Yedhuluniye'l-cebbârûne ve'l-mütekebbirûne. Bana da cebbârûn, yani zalimler, *cebâbire* (girecek).

Ve'l-mütekebbirûne. “Mağrurlar, mütekebbirler (girecek). Onlar da bana gelecek” diyor. “Ben de onlarla, onlara cezayı yapacağım. Onunla iftihar ederim” diyor. Onların cezasını vereceğim gibilerden.

Ve kâlellaâhu li'n-nâri.

Hazreti Allah cehenneme diyor ki şimdi:

Enti azâbî. “Ey cehennem! Sen benim azap yerimsin, benim azap evimsin.”

Entekümü biki mimmen şî'tü. Ben seninle dilediklerimin, imansızların cezasını vereceğim, sen benim o cezaevimsin. Ben o dilediklerimi sende cezalandıracağım.

Ve kâle li'l-cenneti. Cennet için de yine buyuruyor yine Cenâb-ı Hak. Onlar yani ikişer kişi seçtiler.

Duafâ ile miskinleri cennet seçti, cebbârîn ile mükebbirîni de cehennem seçti. Cennette de şimdi diyor ki:

Enti rahmetî. “Ey cennet, sen de benim rahmet evimsin.”

Erhamü biki men şî'tü. Ben de seninle dilediklerime merhamet edeceğim, oraya koyacağım, orada mesut ve bahtiyar olacaklar.

Ve li-küllü vâhidetin minkümâ mil'ûhâ. “Sizin ikiniz de dolacaksınız. Yani boş yeriniz kalmayacak. Merak etmeyin, ikinizin de ehli

var; cennetin ehli de var, cehennemnin ehli de var.”

Allah bizi ehl-i cennetten eylesin...

Onun için Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*(’in duası var:)

Yâ Rabbi! Allâhümme innî es’elûke bi-mâ es’elûke nebiyyûke Muhammedün sallallahu aleyhi ve sellem.

Sallallahu aleyhi ve sellem’in istediklerini biz de istiyoruz.

Niçin?

O, Allah’ın daima rahmetini, iyiliklerini istiyor. Onun sığındıklarından da Allah’a sığınıyoruz. O cehennemden ve cehennemnin azabını icap edecek bütün kötülüklerden isti’âze etmiş, biz de onlardan isti’âze ederiz.

Allah bizi muhafaza etsin...

Hatta cehennem dolmayacak, aklın hafzalanın dışında bir mıntıka orası. Cennette ehl-i cennete bu kadar büyük miktarda yerler verilecek ki akıllar onu da almayacak derecede. Burada yaptığımız bütün tesbihler

orada bizim için hazır ağaçlar olacak. Oradaki boş yer. Bu boş yerin meyveleri buradaki çekilen tesbihler olacak. Burada tesbihin ne kadar çoksa, orada ağacın o kadar güzel ve bol bahçelerin olacak.

Onun için cennete girsen bile tesbihsizlerin yeri çorak yerler olacak. Kumluk yerler gibi.

Cehennem dolmayınca sûre-i Kâf'da ayet:

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ
وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ

Yevme nekûlu li-cehenneme hel'imtele'ti ve tekûlü hel min mezîdin. Cehenneme “Doldun mu?” denecek.

(Cehennem de) “Daha var mı?” diyecek.

Sonra oraya Hazreti Allah tecelli buyuracaklar da cehennem öylelikle dolacak.

Allah muhafaza, cehennem çok kötü yer. En fena şiddetli azaplar daimi olarak, ebedi olarak var... Ehl-i iman için elhamdülillah bu yok. Ehl-i iman, imanını kurtardıktan sonra

cehenneme girse bile, cehennemlik olsa bile cehennemdeki kâfirin azabını görmeyecektir. Kâfirin gördüğü azabı ehl-i iman görmeyecektir. Onun cehennemdeki kabahatinin cezası bir uyku haliyle, bir hamam haline benzer bir terlemeyle neticelenecek. İmanın devleti büyüktür.

Onun için Allah cümlemizi iman yolundan ayırmasın...

Maazallah bu dünyanın kısa müddeti var, çok az. Ne olacak?

Çok az müddet içerisinde insan aldanır da bu dünyaya iman devletini kaybederse elinde, o zaman ahiretin tükenmez günleri içerisinde felaket içerisinde kalacak.

Allah onun için...

Şimdi olan bir hâdiseyi anlatacağım:

Bize misafir geldi. Eczacının çocuğu var. Güzel bir Kur'an okudu o çocuk. Hanım vardı bir tane, gelen misafir. Yüreği sızladı çocuklardan o Kur'an'ı dinleyince.

“Ah, biz okutamadık çocuklarımızı. Çünkü bizim okutma devrimimizde çocukların okuma şeyi yoktu, biz de beceremedik. Çocuklarım büyüdü şimdi cahil kaldılar, bilmiyorlar okumak. Ama cumalarını kılmak için ben onlara vasiyet ediyorum, hiç olmazsa cumanızı bırakmayın.”

Karısı dedi ki:

“Ben namaz kılan kocayı istemem.”

Kaynanasının yanında diyor. Kaynatasının yanında diyor.

“Sen benim oğluna, benim kocama namaz kıl diyorsun ama ben namaz kılan kocayı istemem” diyor.

Ne cesaret. Şimdi bunu kendisi nakletti. Bugünün hâdisesi.

İman var mıdır burada şimdi?

“Namaz kılan kocayı istemem” demek, “Müslüman kocayı istemem” demektir. Müslüman kocayı istemeyen insan Müslüman değildir demektir. Allah muhafaza etsin...

Ee, Şimdi burada nikah olmayınca, bu hayatın gayrimeŐru hayat demekle başka dilimiz neye varır?

Ee, bundan gelecek çocuklardan, hasıl olacak cemiyetten ne olur?

O komünistlik bunu istemez de ne ister ya?

Bu bir hâdise yani. Kim bilir böyle nice binlerce hâdise var.

Şimdi arkadaşlar bir hikaye daha anlatacağım.

Şimdi bir arkadaş geldi öğlen namazında, kardeşini methetti. “Yüksek mühendis oldu” dedi.

“Şimdi Amerika'da kursta” dedi. “Dinine çok sağlam” dedi.

“Orada dinin icablarına konferanslar veriyor. Şunu yapıyor, bunu yapıyor. Fakat dedi, bir Amerikan kızına tutulmuş, onunla evlenmek istiyor. Ve bize mütemadiyen yazıyor ki: ‘Müsade edin evleneyim.’ Biz de diyoruz ki: ‘Buradaki Müslüman kızları dururken, ne diye oradaki bir (kadınla evleniyorsun?).’”

Demiş ki:

“Ee, kitapta müsaade var, siz niye beni men ediyorsunuz?”

Âciz kalmış da gelmiş bana soruyordu, “Ne diyelim?” diyerekten.

Ben de böyle bir şey duymuřtum da onu söyledim.

Hazreti Ömer'in zamanında da tabi evlenme hep, bu zamanımıza kadar hep, büyükler yapmışlar bu işleri. Birisi evlenmiş bir hristiyan kızıyla, güzelce oluyor bunlar.

Hazreti Ömer demiş ki buna, duymuř:

“Bořa bunu, bırak” demiş.

“Neden? Haram mı?” demiş. Haram mı ki, neden diyorsun bunu böyle?

Demiş:

“Arap kızlarını bırakıyorsunuz da, bu sarılara aldanıyorsunuz, bunlar erkeksiz kalır sonra. Onun için sizi men ediyorum onlarla evlenmekten. Kitab-ı ilahî'de yer var ama,

müsaade var ama... Fakat bu bizim neslimizin kızlarını neden bırakıyorsunuz?”

Halbuki o günle, bugünün arasında da çok fark var. Bugün kendi cinsimizden olan kızın mahiyeti nerede?

Kökü bozuk olan kız, Müslüman olsa dahi, kök bozuk. Ama içinden imanlıları, güzelleri çıkıyor. Dinine sadıkları falan çıkar. Ama nadirattandır. Sonra, oranın hayatına alıştıklarından dolayı, buraya gelseler bile burasını beğeniyorlar ve durmuyorlar. Kadın zevki galip olduğu için erkeği kandırıp götürüyorlar yine oraya. Oradaki zevk, buradaki yaşayış daha güzel olduğundan dolayı. Müslüman bir kadın kazanalım derken, bir Müslüman erkeği de kaybediyorlar.

Allah affetsin cümlemizi...

أُحْثُوا التُّرَابَ فِي وُجُوهِ الْمَدَّاحِينَ

Uhsü't-türâbe fî vüçûhi'l-meddâhîne.
Meddah, övücüler. Bu meddahların çok nevil-eri vardır da, bu bilhassa bazı adamlardan maksatlarını koparabilmek için bu adamı övmeye başlarlar;

“Sen böyle büyük adamsın, böyle iyi adamsın. Eşin bulunmaz, şu bulunmaz, bu bulunmaz.”

Bir gayesi vardır da o gayesine ulaşmak için bunu böyle yaparlar.

Onun için Efendimiz diyor ki:

Uhsü't-türâbe. Siz bu methedicilerin yüzüne toprak serpin. Kendinizi böyle medih yaptırtmayın. Çünkü bu medihte iki gaye var:

Birisi, seni methetmek suretiyle senden koparacağını koparmak, ikincisi de seni de yıkmaktır. Sen böyle metholununca gururlanırsın, benlik gelir kendine, ucub gelir, kendini beğenme gelir; bu da senin yıkımına kafidir.

Onun için bu meddahlara yüz vermeyin, onlar sizi methederlerse siz onların yüzüne toprak serpmek suretiyle onları kendinizden uzak edin, demek.

d. Uhud'un Fazileti ve Bereketi

أَحَدُ جَبَلٍ يُحِبُّنَا وَنُحِبُّهُ فَإِذَا جِئْتُمُوهُ فَكُلُوا
مِنْ ثَمَرِهِ وَلَوْ مِنْ عِصَاهِهِ

*Uhudün cebelün yuhibbünâ ve nuhibbühû
fe-izâ ci'-tümûhü ve külû min semerihî ve lev
min 'ıdâihî.*

Uhud biliyorsunuz ki Medine-i Münev-
vere'de Uhud Muharebesi'nin olduğu yerdeki
dağdır. Ama işte demin de arz ettiğim gibi
bunların hepsinin meziyetleri ayrı ayrıdır.
Hepsi bakarsın bir dağdır. Fakat her dağın in-
sanlar gibi, herkesin meziyeti ayrı olduğu gibi
dağların da meziyetleri ayrıdır. Bu Uhud
Dağı'nın, hatta erkân-ı cennetin, rükünlerin-
den bir rükün olacağına dair de bir rivayet
vardır. Binaenaleyh, o bizi sever; biz de onu
severiz. Uhud bizi sever; biz de onu severiz.

Demek ki bir dağ bile sevici ve sevilici.
Dağ, dağlığı ile Efendimiz'i seviyor.

İnsan olur da Efendimiz'i sevmesin, olur
mu?

Binâenlaeyh, yapmadık bu işi, Allah nasip etsin de bir daha gidersek inşallah onun [meyvelerinden yiyelim.]

Bak, *fe-izâ ci'-tümûhü ve külû min semerihî* diyor. Onun meyvelerinden yiyiniz, çünkü bizi sever. Bizi sevdiği için onda olan meyvelerden siz de yiyiniz. Orada meyve ne olacak, Arabistan'ın (dağlarında.)

Ve lev min 'ıdâihî. İşte orada dikenli otlar biter, dikenli şeyler. Onlardan dahi olsa teber-rüken bir parça yemeye çalışınız. Çünkü bizi seven bir dağdır. Tabi bunun inceliklerine vukuf bizim haddimiz değil. Yine bak altında;

أَحَدُ رُكْنٍ مِنْ أَرْكَانِ الْجَنَّةِ

Uhudün ruknün min erkâni'l-cenneti.

Uhud bir dağdır ama, cennet esaslarından bir esası teşkil eder.

أَحَدِثْكُمْ حَدِيثًا: ثَلَاثًا أَقْسِمُ عَلَيْهِنَّ:

مَا نَقَصَ مَالُ عَبْدٍ مِنْ صَدَقَةٍ وَلَا ظَلَمَ عَبْدٌ

بِمَظْلَمَةٍ فَصَبَرَ عَلَيْهَا إِلَّا زَادَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِهَا

عِزًّا وَلَا فَتَحَ عَبْدُ بَابِ مَسْأَلَةٍ إِلَّا فُتِحَ لَهُ

بَابُ فَقْرٍ

Ühaddisüküm hadîsen selâsen uksimü aleyhinne: Mâ nekasa mâlü abdin min sadekatin va lâ zulime abdün bi-mazlimetin fe-sabera aleyhâ illâ zâdehü'llâhü azze va celle bihâ 'izzen va-lâ feteha abdün

Ühaddisüküm hadîsen selâsen. Size üç hâdise söyleyeceğim, üç hâdiseden bahsedeceğim. Üç hâdise varmış. *Uksimü aleyhinne.* Bu üçe de yemin olunur.

Birisi, *mâ nakasa mâlü abdin min sadakatin.* Bir insan sadaka vermek suretiyle, malı katiyyen, eksik olmaz.

İşte bunun en güzel misali bağcıların, bağlarını budamalarını temsil ediyorlar ki birçok dallarını kırpıp atıyor adam.

Desen ki “Niçin kırpıyorsun, yazıktır bunlara?”

Der ki:

“Bunlar kırpmazsam gelecek senede mahsulünü layıkıyla vermez.”

Ve tamahkârlık eder de kırpalmazsa iyice, herkes bir kökünden yüz okka alıyor da o elli okka alır, birkaç sene sonra da o da kalmaz elinde. Ama kırpıldıkça daha kuvvetli ve daha güzel verir. Sadakalar da tıpkı bunun gibidir, katiyyen eksik olmaz.

Mâ nakasa mâlû abdin min sadakatin.
İhlâs ile verilen sadakaların mukabilinde Allah Teâlâ en aşağı bire on verir. Bunun mukabili âhirette verilecekler daha hesapsızdır; bu, dünyada olan.

Onun için Hazreti Ali *kerremallahu vecheh*, Hazreti Fatıma *radıyallahu anhâ*'dan nar istemiş. Gitmiş almış, evden vermişler bir tanecik. Fukara gelmiş de, fukaraya bir tanecik vermişler. Arkadan birisi bir tabağın içerisinde dokuz tane getirmiş. Hazreti Ali Efendimiz bakmış tabağa, bu dokuz, bu on olacaktı demiş. Adam birisini de kendisi yemiş.

Demiş ki:

“Birisini de ben yedim. Allah bire on vereceğine vaat etmiştir. Ben bir verdim, onun yerine on gelmesi lazımdı, onun için... Anladım. Bu muhakkaktır, yalnız ihlâs kâfi.

İkincisi, *ve lâ zulime abdün bi-mazlimetin fe-sabera aleyhâ illâ zâdehullâhu azze ve celle bihâ izzen*. Her ne şekilde olursa olsun zulüm olunuyor. Bu zulme zulüm ile mukabele etmiyor.

Fe-sabera aleyhâ. Bu yapılan zulme karşı sabrediyor, ne şekilde olursa olsun.

İllâ zâdehullâhu azze ve celle bi-hâ izzen. Allah *celle ve alâ* bunun bu sabrına mukabil, onun izzetini artırır.

Korkak adam... Mesela mukabele yapmadı, şöyle böyle diyemedi, vuramadı şöyle böyle.

Ee, deseydi vursaydı, birisi hapishaneye giderdi, belki birisi de toprağın altına giderdi. Sabredince bunların ikisi de güzellikle hâllolur ve izzet sahibi bir insanın izzetini Allah daima artırır. O artma kendi eliyle değil, Allah artırıyor onu.

Sonra bir de var ki, zulüm olunanı gördüğümüz vakitte ona yardım etmemenin cezası da çok ağırdır. Zulüm olunan bir insanı gördüğün halde, yani mazlum. Bu mazluma

yardım edip de o zalimin elinden onu kurtarmamak, başını çevirip de geçmenin cezası da çok ağırdır.

Onun için âhirette ceza yiyen bir insan diyor ki:

“Benim hiçbir kabahatim yok, beni neden dövüyorsunuz siz? Ben namazımı kılar, orucumu tutar, hayr-u hasenâtımı da yapan iyi bir adamdım, sopaya layık değilim, neden dövüyorsunuz?” dediğinde diyecekler ki:

“Seni şundan dolayı dövüyoruz. Sen bir yerden geçiyordun da buradaki zalim, bir mazlumu hırpalıyordu da sen hiç alakadar olmadın. Bu onun cezası” diyecekler.

Gücü yetmezse de çaresi bulunur.

Ve lâ fetaha abdün bâbe mes’eletin illâ fütîha lehû babü fakrin. Bir insan dilencilik kapısını açar da önüne gelenden bir şeyler istiyor, zaruretim var diyor. Her ne şekilde olursa olsun, bu isteyiş belki onu zengin edebilir.

Hem bugün mesela dilencilerin içerisinde çok zenginlerin olduğunu da rivayet ederler;

çiftlik sahipleri, apartman sahipleri vesaire gibi var. Bunu dilencilikle kazanmış.

Şimdi burada diyor ki: *İllâ fütüha lehû babü fakrin*. Bunun için ancak fakirlik kapısı açılır. Ama diyeceksin ki işte bak adam kos-koca zengin olmuştur. Zengin olmuştur ama gözü açıtır. Binâenlaeyh bir insan bu dilencilığe şundan bundan enva-i çeşit zaruretleri bahane ederekten istemeye alıştı mıydı, onun gönül kapıları, fakirlik kapıları açılacaktır; her ne kadar eli çok dolu olsa da kıymeti yoktur.

Sonra bu dilencilığın o kadar ağır nasihatları vardır ki, yarın rûz-i kıyamette insanlar haşrolunduğu vakitte etsiz kemik halinde, iskelet halinde haşrolacaklar. İskelet halinde. İskeletlerin nasıl korkunç bir (hali) vardır. İşte öyle korkunç bir canlı olacak.

Sebebi?

Dünyada iken ömrünü böyle dilencilikle geçirdiğinin cezası.

Onun için dilencilik hiç iyi şey değildir. Ama bazı adamlar mecbur olur da mesela fakir olur, o günkü nafakasının temini için, o gün

ölmek için (dilenebilir.) Mesela zarurette kalmış istemese ölecek.

Onun için bir kimseden o günün nafakasını istemeye hakkı var, ama istemedenden verirsene ne mutlu. O da onun için bir şıardır.

Allah dilencilige alıştırmasın... Alıştı mı bir insan, onun numuneleri de çoktur. Bir daha bırakılmayan bir kapı.

e. Gizli Şehvet: Şöhret Sevgisi

إِحْذَرُوا الشَّهْوَةَ الْخَفِيَّةَ: الْعَالِمُ يَتَعَلَّمُ الْعِلْمَ
يُحِبُّ أَنْ يُجْلَسَ إِلَيْهِ

İhzeru's-şehvete'l-hafiyyete. Gizli şehvetlerden hazer ediniz. Gizli şehvetler... Şehvetin açık kısmı var, bir de gizli kısmı var.

Şehvetin açık kısmı herkesçe malum, fakat bir de onun hafî olanı, gizli kısmı varmış ki bakın şimdi Efendimiz ne diyor:

el-âlimü yete'allemü'l-ılme. Âlim, çalışıyor, okuyor, öğreniyor, âlim oluyor. Ama niçin?

Yühıbbü en yüclese ileyhi. Başına toplansın da birçok insanlar, onlara böyle

söylemek zevkini seviyor, onun için zevkinden dolayı istiyor ilmi. Bu zevk şöhreti bir âfât oluyor.

eş-şühreti âfetün. Onun âfetlerinden dolayı âhiretinin de yıkımına sebep oluyor. Çünkü *fe-inne zâlike yübtılu amelehû.* Amelini iptal ediyor.

Ne sebebiyle?

İhlâssızlığı sebebiyle.

Yoksa ilim haddi zatında memduhtur, makbuldür. Ama onun niyetinin bozukluğundan dolayı ki bu amelleri ifsad ediyor.

Ne gibi?

Riyâ gibi, ucub gibi, süm'a gibi, şöhret gibi, büyüklük gibi şeyler ki, bunların hepsi birer *sem'*dir yani zehirdir, insanın maneviyatını öldürür gider.

Allah muhafaza etsin...

f. Kalpteki Kinin Yüze Yansıması

إِحْذَرُوا صُفْرَ الْوُجُوهِ فَإِنَّهُ إِنْ لَمْ يَكُنْ مِنْ عِلَّةٍ
أَوْ سَهَرٍ فَإِنَّهُ مِنْ غِلٍّ فِي قُلُوبِهِمْ لِلْمُسْلِمِينَ

İhzerû supra'l-vücûhi. Bazı insanların yüzleri sarıdır. Bu benizleri sarı olan insanlardan da sakının, diyor.

Fe-innehû in lem yekûn min 'illetin ev seherin. Eğer o uykusuz kalmak suretiyle insan geceleri ibadet eder, uyumaz... O uykusuzluk insanın yüzünü sarartır. Veyahut kendisinde bir hastalık vardır, o hastalıktan dolayı benizine kan gelmez. Sarı benizli olur.

Fe-innehû. Eğer böyle illetten dolayı değil ve geceleri ibadetinden dolayı değilse o sarılık onda.

Min ğillin fî kulûbihim li'l-müslimîne. Müslümanlara içinde bir kin var, o kinin semeresini Allah onun yüzündeki sarılıkta koymuştur.

Onun için sarı insanlar ki işte o İngilizler vesaireler, sarı insanlar, Yahudiler filan... Onlar Müslümanlık ve Müslümanlığa olanın kinlerinin neticesidir o yüzlerinin sarılığı. Bunları

Allah bize, oradan bildiriyor. Onlardan sakının diyor bize.

إِحْذَرُوا الشُّهْرَتَيْنِ: الصُّوفَ وَالْخَزَّ

İhzeru's-şuhrateyni: es-sûfe va'l-hazze.

İki şöhretten sakının:

Birisi sûf. Esvabların iyileri, gayet güzelleri. “Sûf” tabir ederlerdi eskiden. Civarlar, büyükler giyerler bundan. Hazze, o da ayrıca bir yün imiş yine. Bu iki esvab insana şöhret veriyor. Bu iki şöhret veren elbiselerden sakının. Amme'nin giydiğini giy. Amme nasıl giyiniyorsa sen de öyle giyin. Amme'nin üstündeki bir kılık sana bir büyüklük verir, şöhret verir. Onun için Efendimiz bundan da sakının demiş.

g. Ahir Zamanda Fitneler

أَحْذَرُكُمْ سَبْعَ فِتْنٍ تَكُونُ بَعْدِي: فِتْنَةٌ تُقْبَلُ
مِنَ الْمَدِينَةِ وَفِتْنَةٌ بِمَكَّةَ وَفِتْنَةٌ تُقْبَلُ
مِنَ الْيَمَنِ وَفِتْنَةٌ تُقْبَلُ مِنَ الشَّامِ وَفِتْنَةٌ

تُقْبِلُ مِنَ الْمَشْرِقِ وَفِتْنَةٌ تُقْبِلُ مِنَ الْمَغْرِبِ
وَفِتْنَةٌ مِنْ بَطْنِ الشَّامِ وَهِيَ فِتْنَةُ السُّفْيَانِيِّ

Ühazirukum sab'a fitenin tekûnü ba'dî:
Fitneten tukbilü mine'l-medîneti ve fitneten
bi-Mekketi ve fitneten tukbilü mine'l-Yemeni
ve fitneten tukbilü mine's-Şâmi ve fitneten
tukbilü mine'l-Meşriki ve fiteaten tukbilü
mine'l-Mağribi ve fitneten min batni's-Şâmi
va hiye fitnetü's-Süfyâniyyi.

Sizi yedi fitneden de korunmanızı tavsiye ederim, buyuruyor.

Tekûnü ba'dî: Benden sonra böyle yedi fitne olacak. Bu fitnelere de sakın katılmayın. Bunlardan uzak olun.

Birisi *Fitneten tukbilü mine'l-Medîne*. Bu fitnenin birisi Medine'den çıkacak. Medine-i Münevvere'den. Bu, Yezid'in fitnesi diyorlar buna. Sakın siz bu fitnelere karışmayın. Bu tarihin bu kıssaları çok acıdır. Hiç oralardan bahsetmeyi istemem.

Ve fitneten bi-Mekke. Bir de Mekke'de bir fitne olacak. Sakın ona da karışmayın. Onun

içine de katılmayın. Bu fitne-i Habeşî'nin olması ihtimali de var, demişler.

Ve fitneten tukbilü mine'l-Yemen. Bir de Yemen'den bir fitne zuhur edecek, sakın ona da karışmayın. Eski olmuşlar, belki yeni olacaklar da mesela şimdiki bu fitne de az bir fitne değil.

Ve fitneten tukbilü mine's-Şâmi. Bir fitne de Şam'dan olacak. Sakın onlara da karışmayın. İşte bugün de gözümüzün önünde olan fitneler mesela. Şam'da olan hâdiseler.

Ve fitneten tukbilü mine'l-Meşrik. Bir fitnede şarktan gelecek. Şarktan gelecek fitne hangi fitnedir bilmem gayri.

Rus fitnesi mi? Çin fitnesi mi? Hangi fitnedir? Allah-u alem.

Diyor ki: *Fitneti'l-Bağdat.* Bağdat'ta olacak bir fitne.

Yüktelü elfü elfü elfün minennas. Binlerce insan, milyonlarca insan ölecek burada, öldürecekler birbirlerini. Birbirlerini öldürecek.

Ne sebeple ne olacak?

Bilmiyorum. Allah Allah. Allah muhafaza etsin...

Fırat Nehri'nin etrafı çok ziynetlenecek, altınlar olacak orada. İşte o gazlar çıkacak. Bunların bölüşmeleri için insanlar birbirleriyle can pahasında vuruşacaklar.

Ve fiteaten tukbilü mine'l-Mağribi. Bir fitnede gelecek şey tarafından, *mine'l-Mağrib*. Garb'ten gelecek. O da hangi fitnedir bilmem gayri, Allah muhafaza...

Çok çeşitleri var bunların. Hadlerini siz daha iyi bilirsiniz.

Ve fitneten min batni's-Şâmi. Bir fitnede Şam'ın içinden kopacak.

Ve hiye fitnetü's-Süfyâniyyi. Şam'ın içinden kopacak fitneyi de, fitne-i süfyâni diyorlar ki, bu Mehdi'nin hurucundan biraz evvel olacaktır. Daha olacak yani. Bu olanlar değil. Bu ileride olacak. Mehdi çünkü çıkmadı. Mehdi'nin çıkışından biraz evvel olacak.

Kable'l-Mehdi seneten diyor. Mehdi'nin çıkışından bir sene evvel o fitne orada kopacak.

Allah cümle Ümmet-i Muhammedi, bizleri de bu fitnelerden muhafaza buyursun...

أَحْسَنُ النَّاسِ قِرَاءَةَ الَّذِي إِذَا قرأَ رَأَيْتَ
أَنَّهُ يَخْشَى اللَّهَ

Ahsenü'n-nâsi kırâaten. Şimdi Kur'an okuyoruz ya. Bu Kur'an okuyucuların en iyisi, en güzel Kur'an okuyan.

Ellezî izâ karae raeyte ennhû yahşa'llâhe. Sen onu okur iken Allah'tan korktuğunu huzû, huşû, tevazu ile okuduğunu hissedersin. O okunan Kur'an, en iyi Kur'an'dır. Öyle müzikalara uydurularaktan, uşşâkî, sabâhî diye okuyanlar makbul değildir. İçeriden gelmeyen okunan şey. İçeriden geldiği gibi, tecvidine de riayetle okundu muydu, huşû doldu muydu o işte en güzeli olur. Yine bunu izah eden [bir rivayet];

أَحْسَنُ النَّاسِ قِرَاءَةً مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ يَتَحَزَّنُ بِهِ

Ahsenü'n-nâsi kırâaten men karâe'l-kur'âne yetehazzenü bihî.

En yetehaşyetü diyor. *Ve bi'l-huzne*. İçinden geliyor ağlaya ağlaya [okuyor.] Ama bazı kendiliğinden uydurma ağlamayı yapar. Uydurma ağlama yapanınki makbul değil. İçinden gelerekten ağladı, seni ağlatarak okunan bir Kur'an; okursun, gayr-i ihtiyari hüznü batar içine. İhtiyarınla olursa ağızla ağlamak yani ihtiyari olardan ağızla ağlıyorsun. O ağlama makbul değil, o riya-kârane ağlamadır o.

Okur, içten gelecek; o ağlatacak seni. Senin iraden elinde olmayarak ağlayacaksın. İşte bu makbul bir ağlamadır ki “siz Kur'an okurken böyle olun. (buyrulmuştur.)”

Ahsen-i kırâat de bu kıraattir buyurmuş.

أَحْسَنُ الطَّيْرِ الْفَالُ وَلَا تَرُدُّ مُسْلِمًا

فَإِذَا رَأَى أَحَدَكُمْ مِنَ الطَّيْرِ مَا يَكْرَهُ فَلْيَقُلْ:

اللَّهُمَّ لَا يَأْتِي بِالْحَسَنَاتِ إِلَّا أَنْتَ وَلَا يَدْفَعُ
السَّيِّئَاتِ إِلَّا أَنْتَ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ

*Ahsenü't-tıyarati el-fâlü ve lâ teruddü
müslimen fe-izâ raâ ehadüküm mine't-
tıyarati mâ yekrahu fe'l-yekul: Allâhümme lâ
ye'tî bi'l-hasenâti illâ ente ve lâ yedfe'u's-
seyyiâti illâ ente ve lâ havle ve lâ kuvvete illâ
bike.*

Bu *tıyara*, *tefe'ül*. *Tefe'ül*, Allah Teâlâ'ya
hüsn-ü zandan ibaret. Yani varlıklara ehem-
miyet vermeyip Allah Teâlâ'ya hüsn-ü zan
eder.

Tavşan gitmiş, kedi geçmiş, kara köpek
geçmiş, kuş ötmüş, ne olursa olsun bunlardan
*ahsenü't-tıyarati el-fâlü ve lâ teruddü
müslimen*. Müslümanı yolundan alıkoymaz,
maksadından alıkoymaz, yapacağından alıko-
ymaz. Yapacağı işi bu öttü, şu öttü, bu öttü
diyerekten yapmaktan alıkoymaz.

Niçin?

Öyle bir şey olunca de ki:

Allâhümme lâ ye'tî bi'l-hasenâti illâ ente. Yâ Rabbi! İyilikleri veren sensin, ancak iyilikler senden gelir. Ve lâ yedfe'u's-seyyiâti illâ ente. Kötülükleri de defedecek Sensin, Sen'den başkası bunu benden hiç gideremez.

Ve lâ havle ve lâ kuvvete illâ bike de, yapacağını yap.

h. Doğru Yol: Peygamber'in Yolu

أَحْسَنُ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ وَشَرُّ الْأُمُورِ
مُحَدَّثَاتُهَا وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ مَنْ مَاتَ وَتَرَكَ
مَالًا فَلِأَهْلِهِ وَمَنْ تَرَكَ دَيْنًا أَوْ ضِيَاعًا
فَالِئِىَّ وَعَلَىَّ

Ahsenü'l-hedyi hedyü Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem. Hedye. Yol. En güzel yol, Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in yoludur. Burada şey demiş, mana vermiş de, hedy'e.

Ve şerru'l-umûri. Hayırları. Yolun en iyisi, Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'in yolu. Kötüsü, ve şerru'l-umûri, işlerin en kötüsü, muhdesâtühâ. Sonradan Resûlullah'ın ve

kitabın müsaade etmediği, izin vermediği hallerde uymak. Onları ihttihad etmek, o yollarda gitmek en kötü bir yoldur.

Ve küllü muhdesin bid'atin. Her muhtes olan şey bidattır. Sonradan icat olmuş, muhtes olan şeyler bidattır.

Mesela bu camiler yapılmış. Bir de bunun mukabilinde kötü yerler yapılmıştır. Bu camilerin yapılmasına Efendimiz'in müsaadesi var. Meddeselerin yapılmasına müsaadesi var. İçinin tefrişatına müsaadesi var. Fakat sinema gibi, tiyatro gibi, bunun gibi günah yerleri *şerra'l umur*. Günah yerlerdir. Bunlar da hepsi muhdestir.

Ve kulle muhtesin bid'a. Bunların hepsi de bidattır.

Ve küllü bid'atin dalâleh. Ne kadar bidat varsa onlarda dalalet yollarıdır.

Men mâte. Bunları bildirirken sonra, yani biliniz, benim iznim olmadığı şeyleri yapmayınız ve oralara girmeyiniz demektedir. Şimdi, *men mâte*. Kim ölürse, *men mâte*.

Ve terake mâlen. Ölmüş, mirası da var.
Çok şey. Çok az.

Fe-li-ehlîhî. O, ne bıraktıysa çoluğuna
çocuğuna ait. Bundan bir şey istemeyiz.

*Ve men terake deynen ev dayâ'an fe-
ileyye ve aleyye.* Fakat öldü. Borcu çok. *Ter-
ake deynen.* Borç bırakmış. *Ev dayâ'an.* Çoluk
çocuk bırakmış. Bunlar *fe-ileyye ve aleyye.* İlk
devirde Resûlû Ekrem *sallallahu aleyhi ve sel-
lem* cemaate sorardı öldüğü vakitte:

“Bu adamın borcu var mı?”

“Borcu var derlerse, bu borcu tekeffül
edecek bir adam var mı?” derdi.

Bu borcu bundan, ben ödeyeceğim diyen
bir adam var mı?

Çıkarsa, ne âlâ namazını “Allah-u Ekber”
der kılardı. Kıldırırdı.

Borcunu deruhte adam çıkmazsa, ilk
devirde bu. Çıkmazsa, “Siz kılın kardeşinizin
namazını” der, çekilirdi efendimiz. Sonraları
Beytülmal zengin oldu. Beytül mal zengin
olunca Efendimiz bu sorguyu yapmadı. Malı

varsa kalsın mirasçılarına. “Malı yok, borcu varsa borcu bana ait” dedi. “Borcunu (ödemek) ve çocuklarına bakmak da bana aittir” dedi.

Demek ki beytül mal müslüminin de uhdesindedir bu gibi duafâyı korumak. Efendimiz’in vaktiyle korudukları gibi.

Cenâb-ı Mevla cümlemiz afv-u mağfiret eylesin... Tevfîkât-ı samedâniyesine mazhar eylesin...

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’in gittiği yolda gitmek devlet ve şerefine hepimizi nail eylesin...

el-Fâtiha!

Mehmed Zâhid KOTKU

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/ Hadis Derslerine PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
KÜRSÜ